

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2021 vasario d. Nr. R-
Šiauliai

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 14 straipsniu, Vyriausybės atstovai kiekvienais metais parengia savo veiklos ataskaitas ir pateikia jas Vyriausybės atstovų įstaigos vadovui.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas) prižiūri 11 savivaldybių:

- Šiaulių apskrityje - Akmenės rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono, Pakruojo rajono, Radviliškio rajono, Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybes.
- Telšių apskrityje – Mažeikių rajono, Plungės rajono, Rietavo ir Telšių rajono savivaldybes.

1. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimai įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtoms teisės aktams (toliau – Vyriausybės nutarimai) ir Vyriausybės atstovo pateikti motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo (papildymo) ar panaikinimo klausimus.

Per 2020 metus buvo nustatyta, kad Šiaulių ir Telšių apskrities savivaldybių administravimo subjektai priėmė 47 teisės aktus, kurie prieštaravo įstatymams ir/ar Vyriausybės nutarimams. Daugiausia prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams nustatyta Šiaulių miesto, Kelmės rajono, Radviliškio rajono, Pakruojo rajono, Mažeikių rajono, Telšių rajono bei Šiaulių rajono savivaldybėse, mažiausiai – Akmenės rajono, Joniškio rajono, Plungės rajono bei Rietavo savivaldybėse.

Dėl savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų pakeitimo (papildymo) ar panaikinimo savivaldybėms pateikti **47 motyvuoti teikimai**:

Akmenės rajono savivaldybės tarybai – 1, administracijos direktoriui – 2. **Iš viso – 3.**
Joniškio rajono savivaldybės tarybai – 2, administracijos direktoriui – 1. **Iš viso – 3.**
Kelmės rajono savivaldybės tarybai – 3, administracijos direktoriui – 3. **Iš viso – 6.**
Mažeikių rajono savivaldybės tarybai – 4.
Pakruojo rajono savivaldybės tarybai – 2, administracijos direktoriui – 2. **Iš viso – 4.**
Plungės rajono savivaldybės tarybai – 2.
Radviliškio rajono savivaldybės tarybai – 5, administracijos direktoriui – 1. **Iš viso – 6.**
Rietavo savivaldybės tarybai – 2.
Šiaulių miesto savivaldybės tarybai – 7, administracijos direktoriui – 2. **Iš viso – 9.**
Šiaulių rajono savivaldybės tarybai – 3, administracijos direktoriui – 1. **Iš viso – 4.**
Telšių rajono savivaldybės tarybai – 4.

Įvykdyti teikimai – 43.

Neįvykdyti teikimai – 1.

Atidėtas teikimų įvykdymo terminas – 3.

Savivaldybių administravimo subjektų priimti teisės aktai prieštaravo:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas – 9 kartai.

Vykdamt administracinę priežiūrą nustatyta, kad Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių tarybų veiklos reglamentai neatitinka aktualių Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) nuostatų.

Vykdamt Radviliškio, Pakruojo, Kelmės, Telšių, Mažeikių, Plungės rajonų ir Šiaulių miesto savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Savivaldybių tarybų veiklos reglamentų nuostatos prieštarauja VSI 14 straipsnio 3 daliai, kurioje nėra reglamentuota, jog tą pačią komiteto pirmininko ar jo pavaduotojo kandidatūrą meras gali siūlyti du kartus. Šiaulių miesto ir Radviliškio rajono savivaldybių tarybų veiklos reglamentai nenumato galimybės išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguotiems atstovams patariamą balso teisę dalyvauti komitetų darbe bei nenumato išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguotiems atstovams būti sudaromų komisijų nariais, kas prieštarauja VSI 14 straipsnio 6 daliai bei 15 straipsnio 6 daliai. VSI 26 straipsnio 1 dalies nuostata, suteikia galimybę Savivaldybės tarybai reglamente nustatyti tvarką kaip bus fiksuojamas tarybos narių faktiškai dirbtas laikas, tačiau nesuteikia teisės nustatyti, kad atlyginimas mokamas ne daugiau kaip už 10 val., per mėnesį, Radviliškio ir Rietavo rajonų savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose nustatytas valandų skaičius apriboja tarybos nario teisę gauti atlygį, už darbą atliekant tarybos nario pareigas, jei jis dirbo daugiau nei 10 valandų, nors šis laikas buvo fiksuotas tabeliuose.

VSI 14 straipsnio 4 dalies 3 punkte numatyta, kad Kontrolės komitetas „svarsto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kitų metų veiklos plano projektą ir teikia pasiūlymus dėl šio plano projekto papildymo ar pakeitimo, reglamento nustatyta tvarka iki einamųjų metų lapkričio 5 dienos grąžina šį plano projektą savivaldybės kontrolieriui tvirtinti“, tačiau Šiaulių miesto, Šiaulių rajono, Plungės rajono, Rietavo savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose minėta tvarka nenumatyta. Savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose nenustatytos šios tvarkos: Kontrolės komiteto atsiskaitymo tvarka, Išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimų įvertinimo tvarka, Savivaldybės tarybos narių delegavimo į įstatymų nustatytas regionines tarybas, komisijas ir įgaliojimų jiems suteikimo tvarka.

Pakruojo rajono, Plungės rajono ir Rietavo savivaldybių tarybos veiklos reglamentuose nėra tvarkos, kuri numatytų, kaip taryba deleguoja savivaldybės tarybos narius į įstatymų nustatytas regionines tarybas, komisijas ir kaip suteikiami jiems įgaliojimai, nenustatyta tvarka, kuria meras gali siūlyti savivaldybės tarybai pavesti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti veiklos plane nenumatytą savivaldybės administracijos, savivaldybės administravimo subjektų ar savivaldybės valdomų įmonių finansinį ir veiklos auditą.

Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 17 punkte nustatyta, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – „sprendimų dėl papildomų ir planų viršijančių savivaldybės biudžeto pajamų ir kitų piniginių lėšų paskirstymo, tikslinės paskirties ir specializuotų fondų sudarymo ir naudojimo priėmimas, reglamento nustatyta tvarka įvertinus išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimus“. Radviliškio, Kelmės, Telšių rajonų ir Šiaulių miesto savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose yra numatyta, kaip įvertinami išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimai svarstant savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl savivaldybės biudžeto patvirtinimo ar pakeitimo, tačiau nėra nustatyta tvarkos, kaip įvertinami šios sueigos sprendimai priimant savivaldybės tarybos sprendimus dėl tikslinės paskirties ir specializuotų fondų sudarymo ir naudojimo.

Įstatymo 35 straipsnio 6 dalis ir 35¹ straipsnio 5 dalis įpareigoja Reglamente nustatyti tvarką, kaip atitinkamos savivaldybės institucijos įvertina seniūnaičių sueigos ar išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimus. Radviliškio, Pakruojo, Kelmės rajonų savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose šios tvarkos nėra numatytos.

Savivaldybėms pateikti 9 teikimai dėl sprendimų pakeitimo, 8 teikimai įvykdyti, 1 teikimo įvykdymo terminas atidėtas, gavus motyvuotą prašymą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 651 „Dėl Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ – 9 kartai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimo Nr. 651 „Dėl Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių

patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintų Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių:

1) 25 punkte numatyta, kad *„iniciatyvos teisę savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka siūlyti nustatyti ar panaikinti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas, suteikti ir keisti pavadinimus gyvenamosioms vietovėms (toliau vadinama – pasiūlymai) turi tų gyvenamųjų vietovių vietos gyventojai, jose veikiančios juridiniai asmenys ir jose esančio nekilnojamojo turto savininkai. <...>“;*

2) 26 punkte nurodyta, kad *„pasiūlymai turi būti nagrinėjami savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka“;*

3) 27 punkte nustatyta, kad *„pasiūlymai, kuriems po nagrinėjimo savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka pritariama, pateikiami savivaldybės administracijai <...>“;*

4) 28 punkte numatyta, kad *„savivaldybės administracija, atsižvelgdama į savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka išnagrinėtus pasiūlymus ir gyventojų nuomonę, prireikus organizuoja gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų planų (M 1:10000 ir M 1:50000) parengimą ir suderinimą su Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Nacionaline žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir valstybės įmone Registrų centru, parengia savivaldybės tarybos sprendimo ir aiškinamojo rašto projektus. <...>“.*

Vykdamas Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių administracinę priežiūrą ir patikrinus Savivaldybių tarybų veiklos reglamentus nustatyta, kad šių tvarkų Reglamentuose nėra.

Savivaldybėms pateikti 9 teikimai dėl sprendimų pakeitimo, 8 teikimai įvykdyti, 1 teikimo įvykdymo terminas atidėtas, gavus motyvuotą prašymą.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymas Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ – 11 kartų.

Atliekant Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad daugumoje savivaldybių administracijų direktorių įsakymais patvirtintos Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos (toliau - Komisija) sudėtis ir nuostatai neatitinka Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 12 punkto nuostatų.

Savivaldybių tarybų želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės nebeatitinka Aprašo 8, 9, 10, 11 ir kt. punktų, reglamentuojančių Komisijos funkcijas; neatitinka Aprašo 12 punkto, reglamentuojančio Komisijos sudėties. Nebeatitinka Aprašo 14 ir 15 punktų, reglamentuojančių, su kokiomis institucijomis turi būti derinamas leidimas, bei, kada jis neteikiamas derinimui. Komisijos Nuostatuose nėra imperatyvios Aprašo 9 punkto teisės normos, vadovaujantis kuria „priimdamas sprendimą išduoti Leidimą, savivaldybės tarnautojas ar *Komisija prioritetą teikia esamų sveikų, gyvybingų, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingų, perspektyvių želdinių išsaugojimui, jei reikia, – pasiūlo juos genėti*. Leidimą saugotinių medžių ir krūmų šalinimui savivaldybės tarnautojas ar Komisija išduoda įsitikinusi, kad šie želdiniai kelia fizinę grėsmę žmonėms, statiniams ar eismui, ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojų arba nėra kitų priimtinių alternatyvių sprendimų išsaugoti želdinius statant ar rekonstruojant statinius“; Komisijos Nuostatuose nėra nustatytas teisinis reglamentavimas, nurodytas Aprašo 10 punkte, vadovaujantis kuriuo, *„kai saugotini medžiai ir krūmai yra kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingoji savybė, būtina dendrologo išvada dėl būtinybės kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus“;* Nuostatuose nėra nustatyti atvejai, kada privaloma gauti Komisijos išvadą dėl saugotinių medžių ir krūmų pašalinimo būtinybės, nors tai imperatyviai reglamentuoja Aprašo 11 punktas.

Visoms Šiaulių ir Telšių apskričių savivaldybėms buvo pateikti teikimai, kurie yra įvykdyti.

Galimos savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams atsiradimo priežastys:

1. Dažnai besikeičiantis teisinis reglamentavimas, savivaldybės nespėja savo priimtų teisės aktų suderinti su pasikeitusiais aukštesnės galios teisės aktais.
2. Sudėtingas ir ne visada aiškus teisinis reglamentavimas.
3. Pavėluotas savivaldybių administravimo subjektų reagavimas į aukštesnės galios teisės aktų pakeitimus (papildymus) ir į faktinių aplinkybių pasikeitimus.
4. Didelis savivaldybių specialistų darbo krūvis, jų trūkumas ir kaita.

2. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių neįgyvendintų įstatymų, Vyriausybės nutarimų atvejai ir Vyriausybės atstovo savivaldybių administravimo subjektams pateikti reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės nutarimą.

Per 2020 metus buvo nustatyta, kad Šiaulių ir Telšių apskrities savivaldybių administravimo subjektai **9 kartus** neįgyvendino įstatymų, nevykdė Vyriausybės sprendimų.

Vyriausybės atstovas savivaldybių administravimo subjektams pateikė **9 rašytinius reikalavimus** neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ir/ar vykdyti Vyriausybės nutarimą:

Akmenės rajono savivaldybės tarybai – **0**.

Joniškio rajono savivaldybės tarybai – **0**, administracijos direktoriui – **1. Iš viso – 1**.

Kelmės rajono savivaldybės tarybai – **0**,

Mažeikių rajono savivaldybės tarybai – **0**.

Pakruojo rajono savivaldybės tarybai – **0**.

Plungės rajono savivaldybės tarybai – **1**.

Radviliškio rajono savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui – **2. Iš viso – 3**.

Rietavo savivaldybės tarybai – **1**.

Šiaulių miesto savivaldybės tarybai – **0**.

Šiaulių rajono savivaldybės tarybai – **0**.

Telšių rajono savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui – **2. Iš viso – 3**.

Įvykdyti reikalavimai – **7**.

Neįvykdyti reikalavimai – **0**.

Atidėtas reikalavimo įvykdymo terminas – **2**.

Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektai neįgyvendino šių įstatymų, nevykdė šių Vyriausybės nutarimų:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. D1-612 „Dėl Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“ 2 ir 5 punktai neįgyvendinti 4 kartus.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2014 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. D1-612 „Dėl Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdines taisykles

(toliau – Taisyklės). Taisyklės buvo pakeistos Aplinkos ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-358 ir 2019 m. gruodžio 20 įsakymu Nr. D1-770.

Kelmės rajono, Telšių rajono, Joniškio rajono ir Rietavo savivaldybių administracijų direktoriams buvo pateikti reikalavimai ir paprašyta įgyvendinti Taisyklių 2 punkto reikalavimus ir *paskirti* butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės vykdytojais *savivaldybės administracijos padalinį arba nemažiau kaip du valstybės tarnautojus*. Įgyvendinti Taisyklių 5 punkto reikalavimus ir *patvirtinti Valdytojų, kurių veiklą planuojama tikrinti, atrankos kriterijų ir rizikos veiksnių sąrašą*.

Visi reikalavimai įvykdyti.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas neįgyvendintas 2 kartus.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą Radviliškio rajono savivaldybės tarybai pateikti reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnio 3 dalį – atsižvelgiant į želdynų klasifikaciją, želdinių augimo vietą, savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatyti želdynų ir želdinių inventorizavimo, apskaitos, stebėsenos, apsaugos, tvarkymo, želdynų planavimo, projektavimo ir kūrimo, želdinių veisimo prioritetus ir priemones. Įgyvendinti Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 21 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. D1-31 „Dėl Želdynų ir želdinių būklės stebėsenos programos patvirtinimo“ patvirtintos Želdynų ir želdinių būklės stebėsenos programos 8 punktą – parengti Radviliškio rajono savivaldybės želdynų ir želdinių būklės stebėjimo planą.

Reikalavimai įvykdyti.

Galimos teisės aktų neįvykdymo priežastys:

1. Dalies savivaldybių merų ir administracijų direktorių nepakankamas dėmesys įstatymų, Vyriausybės nutarimų įgyvendinimo kontrolei.

2. Nepakankamas savivaldybių vadovų dėmesys valstybės tarnautojų tarnybinės atsakomybės ir tarnautojų mokymo, jų veiklos vertinimo klausimams.

3. Didelis valstybės tarnautojų darbo krūvis, specialistų trūkumas ar jų kaita.

4. Nuolat auganti teisinio reglamentavimo apimtis.

3. Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais stabdomas savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas: Nėra

4. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

5. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

6. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: pradėta 1 byla (dėl norminio teisės akto teisėtumo ištyrimo).

2020 m. lapkričio 23 d. pareiškimas Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams su prašymu :

-iširti, ar Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. T - 174 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės tvarkymo ir švaros taisyklių patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintų Joniškio rajono savivaldybės tvarkymo ir švaros taisyklių (2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T-57 redakcija) 40 punkto 40.4 – 40.6 ir 40.10 papunkčiai atitinka Lietuvos

Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 2 dalį ir 7 dalies 8 punktą, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktą, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktus;

- nustačius, jog ginčijamos Taisyklių teisės normos neatitinka aukščiau nurodytų teisės aktų, pripažinti jas prieštaraujančiomis šiems teisės aktams.

Byla nagrinėjama.

7. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

8. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

9. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

10. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 3 punkte nustatytais atvejais ir bylų nagrinėjimo rezultatai: Nėra

11. Vyriausybės atstovo vykdyta išankstinė prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūra (kontrolė):

Vykdam išankstinę prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūrą (kontrolę), patikrinti 3993 savivaldybių tarybų sprendimų projektai. Nustatyta, kad 158 sprendimų projektai neatitinka įstatymų ar kitų teisės aktų. Dėl neteisėtų sprendimų projektų rengėjai ir/ar vadovai buvo informuoti iš anksto, todėl į pastabas atsižvelgė, sprendimų projektus pakeitė, papildė arba jų nepriėmė.

Savivaldybės tarybos neatsižvelgė į 7 pastabas, tokiu būdu joms buvo pateikti Vyriausybės atstovo teikimai dėl priimtų tarybos sprendimų pakeitimo (panaikinimo).

Vyriausybės atstovo pateiktos esminės išankstinės pastabos dėl sprendimų projektų prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams:

Akmenės rajono savivaldybė:

- Sprendimo projektas neatitiko Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsnio 7 punkto, nustatančio įstaigos vadovo priėmimo į darbą ir atsiskaitymo tarybai tvarką.

- Sprendimo projektas dėl Akmenės rajono aplinkos tvarkymo ir švaros taisyklių neatitiko Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 7 punkto, kuriame įtvirtintas sistemiškumo principas, reiškiantis, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliojūt kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.

Joniškio rajono savivaldybė:

- Sprendimo projektas neatitiko Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsnio 7 punkto, nustatančio įstaigos vadovo priėmimo į darbą ir atsiskaitymo tarybai tvarką.

- Sprendimo projektas neatitiko Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punkto, nustatančio, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra mero, savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos, biudžetinių ir

viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė), savivaldybės valdomų įmonių ir organizacijų metinių veiklos ataskaitų (švietimo įstaigų metinės veiklos ataskaitos yra švietimo įstaigos vadovų metų veiklos ataskaitų dalis ir yra rengiamos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme nustatyta tvarka) ir atsakymų į savivaldybės tarybos narių paklausimus išklausymas reglamento nustatyta tvarka. Joniškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento projekte -buvo įrašyta nuostata dėl viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra savivaldybė, veiklos ataskaitų išklausymo taryboje.

Kelmės rajono savivaldybė:

- Sprendimo projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymui, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymui., Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių įmonėse tvarkos aprašui. Sprendimo projekto 4 punktu buvo norima patvirtinti „Kelmės autobusų parkas“ įstatus. Įstatų tvirtinimo kompetenciją turi turtines, neturtines teises įgyvendinanti institucija - Administracijos direktorius.

- Sprendimo projektas neatitiko Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 16 punkto, kuriame numatyta, kad meras „priima į pareigas ir atleidžia iš jų biudžetinių įstaigų, išskyrus seniūnijas – biudžetines įstaigas, vadovus; įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su visų biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka<...>“. Sprendimo projekto 1 punktu tvirtinamuose nuostatuose buvo numatyta, kad mokyklos direktorių priima ir atleidžia Taryba.

Mažeikių rajono savivaldybė:

- Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sudarymo ir vykdymo Tvarkos 30 punktas, prieštaravo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 28 straipsnio 7 dalyje, bei Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje įtvirtintiems objektyvumo ir nepriklausomumo principams.

- Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto Mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos Aprašo 11.1. punktas neatitiko Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 6 ir 8 punktuose nustatytų teisėtumo ir bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo principų, bei Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtinto nediskriminavimo principo.

Pakruojo rajono savivaldybė:

- Nevyriausybinų organizacijų tarybos nuostatų projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 4 daliai, kurioje nustatyta, kad savivaldybės nevyriausybinų organizacijų tarybos pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas renkamas savivaldybės nevyriausybinų organizacijų tarybos nuostatuose nustatyta tvarka. Nuostatų projekte tvarka nebuvo nustatyta.

- Pakruojo rajono savivaldybės tarybos nario visuomeninio padėjėjo veiklos nuostatų projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 24 straipsnio 6 punkto nuostatomis, nustatančioms reikalavimus tarybos nario visuomeniniam padėjėjui. Nuostatų projekte buvo nustatyti papildomi specialieji reikalavimai tarybos nario visuomeniniam padėjėjui.

- Sprendimo projektas dėl lėšų skyrimo iš Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto prieštaravo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 50 straipsnio 3 daliai ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 23 straipsniui, nustatantiems, kam naudojami Savivaldybių biudžetų asignavimai. Sprendimo projekte buvo numatyta skirti lėšas iš Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto, kad savivaldybės administracija sumokėtų VšĮ Lygumų paslaugų centro skolą Vytauto Didžiojo universitetui, kas prieštarauja įstatymų nuostatomis.

Plungės rajono savivaldybė:

-Švietimo įstaigų nuostatų projektai prieštaravo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 21 punkto redakcijai, galiojusiai iki 2020-07-11, kurioje buvo nurodyta, kad Mokyklos vadovo skyrimas į pareigas ir atleidimas iš jų yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija, kurią įgyvendina pati savivaldybės taryba ir kitų asmenų negali įgalioti.

Radviliškio rajono savivaldybė:

-Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2020-07-16 posėdžio projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 16 punktui, nurodančiam, kad meras priima į pareigas ir atleidžia iš jų biudžetinių įstaigų, išskyrus seniūnijas – biudžetines įstaigas, vadovus; įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su visų biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka; šio įstatymo nustatytais atvejais, kai meras negali eiti pareigų, šias funkcijas įgyvendina mero pavaduotojas ar mero pareigas laikinai einantis savivaldybės tarybos narys.

Rietavo savivaldybė:

-Rietavo savivaldybės butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės taisyklių projektas prieštaravo Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinių taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-07-24 įsakymu Nr. D1-612, 2 punktui ta apimtimi, kad priežiūros ir kontrolės vykdytoju savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu numatyta paskirti tik 1 valstybės tarnautoją, kai turi būti paskirtas savivaldybės padalinys arba ne mažiau kaip du valstybės tarnautojai.

-Viešosios įstaigos „Veiklus Rietavas“ steigimo projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-09-26 nutarimo Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ 2.2. punktui, dėl to, kad viešosios įstaigos dalininkės teisės ir pareigos sprendimo projektu buvo pavesta įgyvendinti merui, o ne administracijos direktoriui. Taip pat prieštaravo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ 2.5.1.6. papunkčiui, nes Viešosios įstaigos „Veiklus Rietavas“ įstatų 28.2. papunktyje nustatyta Valdybos funkcija priskirtina visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijai.

Šiaulių miesto savivaldybė:

-Saugaus elgesio Šiaulių miesto paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019-12-12 įsakymu Nr. 1V-988 patvirtintoms Pavyzdinėms saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklėms, vadovaujantis kuriomis turi būti nustatytas detalesnis gelbėjimo priemonių sąrašas, paplūdimių lankymo valandos bei institucijos, atsakingos už paplūdimių ir maudyklų administravimą.

-Triukšmo prevencijos Šiaulių miesto savivaldybės viešosiose vietose taisyklių projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13, 22, 23, 24, 28 straipsnių nuostatomis, vadovaujantis kuriomis Taisyklėse turėjo būti aiškiau ir išsamiau reglamentuojamos triukšmo prevencijos priemonės ir veiklos ribojimai, triukšmo šaltinių valdytojų teisės, pareigos ir atsakomybė bei Taisyklių kontrolė.

-Savivaldybės būsto ir pagalbinių ūkio paskirties pastatų, jų dalių pardavimo tvarkos aprašo projektas prieštaravo Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 27 straipsnio 2 daliai, kurioje numatyta tvarka, kad savivaldybės administracija savivaldybės tarybos

sprendimu turi teisę pirkėjo skoliniam įsipareigojimui kredito davėjui užtikrinti kredito davėjui įkeisti perkamą būstą ir pagalbinių ūkio paskirties pastatus.

Šiaulių rajono savivaldybė:

- Nevyriausybinų organizacijų tarybos nuostatų projektas prieštaravo Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 4 punktui, kuriame nustatyta, kad Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas renkamas *slaptu* balsavimu. Nuostatuose buvo nustatyta, kad tarybos pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas renkamas atviro balsavimo būdu.

- Ekspertų, dalyvaujančių projektu, remiamų iš Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto, vertinime, atrankos ir apmokėjimo tvarkos aprašo projektas prieštaravo Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsniui, kuriame nustatyta, kad šis Įstatymas nustato įstatymų pagrindais sudarytų komisijų, finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir narių atlygį už darbą. Ekspertų komisijos, kuri dalyvautų projektų vertinime, įstatymai nenustato, todėl vadovautis Įstatymo nuostatomis, nustatant apmokėjimo tvarką šios komisijos nariams, nėra teisinio pagrindo.

- Sprendimo projektas dėl įgaliojimų suteikimo Šiaulių rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjui prieštaravo Švietimo įstatymo 58 straipsnio 2 dalies 6 punktui, kuriame nustatytas įgaliojimas savivaldybės vykdomajai institucijai - organizuoti mokytojų ir pagalbos specialistų atestaciją. Sprendimo projekte šie įgaliojimai buvo suteikti Šiaulių rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjui.

Telšių rajono savivaldybė:

-Sprendimo projektas „Dėl Telšių rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos nuostatų patvirtinimo“ neatitiko Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau - Vietos savivaldos įstatymas) 20 straipsnio 2 dalies 16 punkto. Nuostatuose buvo ketinama numatyti, kad savivaldybės taryba priimti į pareigas ir iš jų atleidžia šios tarnybos direktorių, nors Vietos savivaldos įstatymas numato, kad tai mero kompetencija.

-Sprendimo projektas „Dėl Telšių rajono savivaldybės saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens ledo taisyklių patvirtinimo“ neatitiko Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 10 straipsnio 4 dalies ir 5 dalies reikalavimų, nes nebuvo aptartas gelbėjimo priemonių sąrašas bei paplūdimių lankymo valandos.

-Sprendimo projektas „Dėl Telšių rajono savivaldybės kontrolieriaus pareigybės aprašymo patvirtinimo“ neatitiko Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 8 dalies. Buvo ketinama nustatyti, kad savivaldybės kontrolierius yra tiesiogiai pavaldus merui, bei susiaurinti darbo patirties reikalavimus, apsiribojant 3 metų darbo patirtimi tik finansų bei ekonomikos srityse, tuo tarpu Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintas ne mažesnis kaip 3 metų darbo stažas - finansų, ekonomikos, teisės, audito arba kontrolės srityse.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse,
laikiniai einantis Vyriausybės atstovo Šiaulių ir Telšių
apskrityse pareigas

Andrius Cechanavičius

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVO ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE
2020 METŲ VEIKLOS STATISTINIAI DUOMENYS**

1 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Teikimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
				Kreiptasi į teismą	Teismo patenkinta prašymų
Vyriausybės atstovo motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo ar panaikinimo klausimus, kai nustatyti prižiūrimų savivaldybių kolegialių ir nekolegialių administravimo subjektų priimti teisės aktai, prieštaraujantys LR Konstitucijai, įstatymams, Vyriausybės nutarimams.	47	43	3 Teikimų įvykdymo atidėjimo priežastys: 1) Nesuspėta artimiausiam posėdžiui paruošti sprendimo projektą; 2) Tinkamai parengti ar pakeisti didelės apimties teisės aktą reikia didelių darbo laiko sąnaudų. 3) Nenumatytos biudžeto lėšos tam tikriems darbams atlikti. 4) Teikimų įvykdymui reikalingos papildomos procedūros, papildomos informacijos gavimas, kurių atlikimui reikia papildomai laiko.	1	(vyksta teismo procesas)

2 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Įvykdyta reikalavimų	Reikalavimų, kurių atidėjimo įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
				Kreiptasi į teismą	Teismo patenkinta prašymų
Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektams pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės nutarimą	9	7	2 Reikalavimų įvykdymo atidėjimo priežastys: 1) Tinkamai parengti ar pakeisti didelės apimties teisės aktą reikia didelių darbo laiko sąnaudų. 2) Nenumatytos biudžeto lėšos tam tikriems darbams atlikti. 3) Teikimų įvykdymui reikalingos papildomos procedūros, papildomos informacijos gavimas, kurių atlikimui reikia papildomai laiko.	-	-

3 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Nepatenkinta teikimų	
			Kreiptasi į teismą	Teismo patenkinta prašymų
Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais buvo stabdomas prižiūrimų savivaldybių subjektų priimtų teisės aktų vykdymas.	-	-	-	-

4 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Teismo patenkinta ieškinių (prašymų)
Vyriausybės atstovo bendrosios kompetencijos teismams ir administraciniams teismams pareikšti ieškiniai (pareiškimai) dėl viešojo intereso gynimo.	-	-

5 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybės teisės aktų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius
Vyriausybės atstovo patikrinti teisės aktai:		
Savivaldybės tarybos sprendimai	3581	35
Mero potvarkiai	1769	-
Savivaldybės administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo įsakymai	17761	12
Kiti (išvardyti kitus patikrintus teisės aktus)	-	
Iš viso	23111	47

6 lentelė

Eil. Nr.	Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybės teisės aktų projektų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius	Kaip savivaldybės atsižvelgė į Vyriausybės atstovo teiktas pastabas
1.	Akmenės rajono savivaldybės taryba	272	12	Į 1 pastabą neatsižvelgta
2.	Joniškio rajono savivaldybės taryba	240	11	Į 1 pastabą neatsižvelgta
3.	Kelmės rajono savivaldybės taryba	442	11	Į 1 pastabą neatsižvelgta
4.	Pakruojo rajono savivaldybės taryba	283	15	Į visas pastabas atsižvelgta

5.	Radviliškio rajono savivaldybės taryba	279	13	Į 1 pastabą neatsižvelgta
6.	Šiaulių miesto savivaldybės taryba	494	24	Į 1 pastabą neatsižvelgta
7.	Šiaulių rajono savivaldybės taryba	409	16	Į visas pastabas atsižvelgta
8.	Telšių rajono savivaldybės taryba	463	28	Į 1 pastabą neatsižvelgta
9.	Mažeikių rajono savivaldybės taryba	408	7	Į visas pastabas atsižvelgta
10.	Plungės rajono savivaldybės taryba	343	10	Į visas pastabas atsižvelgta
11.	Rietavo savivaldybės taryba	360	11	Į 1 pastabą neatsižvelgta
	Iš viso	3993	158	Į 7 pastabas neatsižvelgė

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse,
laikintai einantis Vyriausybės atstovo Šiaulių ir Telšių
apskrityse pareigas

Andrius Cechanavičius